

Legislaziun chantunala davart las vias

Revisiun parziala da la legislaziun stradala 2016

Il 1. da schaner 2016 è entrada en vigur la revisiun parziala da la le-scha chantunala davart las vias (LVias) e da l'ordinaziun respectiva (OVias). Tras questa adattaziun da la legislaziun stradala vegn en spezial meglierada la coordinaziun da las proceduras, vegn reglada da nov la signalisaziun da las vias e vegnan resguardadas las experientschas ch'ils organs executivs han fatg enfin ussa. Las novaziuns las pli impurtantas vegnan decleradas curtamain qua sutvart.

La revisiun parziala resguarda las experientschas dals organs executivs

Cumponentas da la via chantunala (art. 5 LVias)

- ➔ Igl è raschunaivel ch'ils vials da velo – sco secturs marcads da la surfatscha dal vial – vegnian mantegnids e signalisads tras il chantun. Perquai vegnan ils vials da velo fixads da nov sco cumponentas da la via chantunala. Da differenziar èn vias da velo separadas che tutgan er vinavant al champ da competenz da las vischnancas.
- ➔ Rundellas midan unicamain il trasé dals vials e furman medemamain cumponentas da la via. Entaifer il vitg è il mantegniment d'inclas amez ils vials dentant chaussa da las vischnancas.
- ➔ Edifizis e stabiliments da terzas personas na daventan betg cumponentas da la via chantunala, sche tals vegnan installads resp. construids sin la parcella da via. Uschia èn ils passapes u ils vials da bus, che vegnan endrizzads sin la parcella da la via chantunala sin giavisch da la vischnanca, da princip proprietad da la vischnanca.
- ➔ Il chantun è proprietari da las cumponentas da la via, er sche quellas sa chattan sin terren da terzas personas.

Plans sectorials dal traffic betg motorisà (art. 6 LVias ed art. 5 OVias)

- ➔ Il traffic da velo survegn dapli impurtanza. Tenor l'art. 5 OVias ston las raits da vias da velo e da sendas da viandar vegnir determinadas da nov en ils plans sectorials.
- ➔ Il plan sectorial da las raits da vias da velo è in plan da basa ed in instrument per fixar las contribuziuns. D'ina vart cuntegna el la rait da vias da velo dal traffic da mintgadi d'ina impurtanza principalmain chantunala, da l'autra vart la rait dal traffic da temp liber e dal traffic turistic.

Incumbensas da las vischnancas tar il traffic betg motorisà (art. 6 LVias ed art. 5b OVias)

- ➔ La projectaziun, la construcziun ed il mantegniment (incl. la signalisaziun) dals stabiliments dal traffic betg motorisà restan da princip incumbensas da las vischnancas.
- ➔ Ils plans sectorials ston vegnir resguardads da las vischnancas en lur planisaziuns localas.
- ➔ Las vischnancas pon autorisar en l'avegnir il chantun d'elavurar e d'exponer publicamain in project dal traffic betg motorisà.

Exclusiun da la rait da vias chantunalas (art. 9 LVias)

- ➔ La regulaziun vertenta per cas da direzza, numnadamain ch'i pudeva vegnir desisti d'excluder ina via da la rait da vias chantunalas, sche quai avess chaschunà ina grevezza sproporzionada per la vischnanca, è vegnida abolida.
- ➔ Per quellas vias che profitavan fin ussa da questa regulaziun per cas da direzza vegn giuditgà l'onn 2019 en moda retrospectiva, sch'il dumber minimal d'abitantas e d'abitants, ch'è relevant per in'exclusiun, è vegni sutpassà durant 3 onns.

Serrar vias (art. 11 LVias ed art. 9 OVias)

- ➔ Confurm a la pratica vertenta ston serradas temporaras da vias chantunalas (p.ex. pervia d'eveniments da la natira) vegnir toleradas senza indemnisaziun.

Lingias da construcziun (art. 17 LVias)

- ➔ Sche las vischnancas fixeschan lingias da construcziun u lingias da furnaziun per construir en il sector da vias chantunalas, ston quellas l'imprim vegnir coordinadas cun

l'uffizi da construcziun bassa. Envers las vias chantunalas èn liantas mo quellas lingias ch'èn vegnidas approvadas da la regenza.

Tractament da las protestas ed approvaziun dal project (art. 24 LVias)

➔ Projects da vias duvravan fin ussa permissiuns da pliras autoritads. En l'interess da coordinar las proceduras vegn la regenza ussa autorizada da relaschar in conclus coordinà.

Cumplettaziun anticipada (vegl art. 30 LVias)

➔ Ina prefinanziaziun da mesiras architectonicas vi da las vias chantunalas tras las vischnancas n'è betg pli pussaivla.

Servetsch d'enviern (art. 35 LVias)

➔ Il departament decida davart la moda da rumir la naiv sin las vias chantunalas. Per rumir la naiv entaifer il vitg ston vegnir consultadas las vischnancas pertutgadas.

➔ Eventuals custs supplementars pervia da giavischs speziels van sin donn e cust da las vischnancas.

Eveniments da la natira ed auters privels (art. 37a LVias)

➔ Per cumbatter cunter in donn smantschant u creschent da la via chantunala (p.ex. pervia d'eveniments da la natira u pervia da cultivaziun inadeguata) è l'uffizi da construcziun bassa autorizà da metter pe sin bains immobigliars privats e d'eliminar la funtauna dal privel.

Pinar laina per segirezza e tgirar la bostgaglia (art. 37b LVias)

➔ L'uffizi da construcziun bassa è responsabel per la tgira preventiva dal guaud per lung da vias chantunalas.

➔ El exequescha las mesiras da mantegniment necessarias e surpiglia ils custs correspondent. In eventual retgav da la vendita da laina tutga al chantun.

➔ La proprietaria u il proprietari dal guaud pertutgà po er exequir sez las mesiras previsas. Il selvicultur da revier sclerescha cun las proprietarias e cun ils proprietaris privats da guaud, sch'ellas ed els exequeschan sez las mesiras previsas, ed infurmescha lura l'uffizi da construcziun bassa.

➔ Sch'i ston vegnir pinads bostgs, èsi d'infurmar ordavant la proprietaria u il proprietari dal bain immobigliar pertutgà.

Signalisaziun da las vias (art. 38 LVias ed art. 15 OVias)

➔ Da nov èn la signalisaziun sco er il mantegniment da strivlas melnas e da vials da velo en zonas per quietar il traffic sin vias chantunalas ina incumbensa chantunala.

➔ Las vischnancas èn tranter auter responsablas per l'emprima signalisaziun da zonas per quietar il traffic.

Illuminaziun (art. 39 LVias)

➔ Las vischnancas èn obligadas d'installar e da mantegnair ils indrizs d'illuminaziun da strivlas melnas (entaifer ed ordaifer il vitg).

Edifizis e stabiliments en, sin e sur las vias chantunalas (art. 44a LVias)

➔ Projects da construcziun en, sin e sur las vias chantunalas (p.ex. rundellas, passapes, mesiras architectonicas per quietar il traffic, piazzas da parcadi u concepziuns da la surfatscha da la vias) dovran ina permissiun.

Contribuziuns chantunalas (art. 58 LVias ed art. 31 – 34 OVias)

➔ En consequenza da la refurma da la gulivaziun da finanzas grischuna surpiglia il chantun mo pli maximalmain 50% dals custs imputabels.

➔ Passapes n'han pli nagin dretg da contribuziuns; els tutgan cumplainmain en la cumpetenz da las vischnancas.

➔ La capaciad finanziaria da las vischnancas na vegn betg pli resguardada cun fixar las contribuziuns chantunalas.

➔ Vias da velo dal traffic da mintgadi survegnan in sustegn chantunal pli generus (30 fin 50%) che quellas dal traffic turistic (10 fin 30%).

➔ Las contribuziuns chantunalas per piazzas da fermada importan da nov 30%. Per conducts d'aua persa vegnan pajadas contribuziuns chantunalas en proporziun cun l'aua persa che resulta; ina limita superiura na datti dentant betg pli.

Contribuziuns da las vischnancas (vegl art. 59 LVias e vegl art. 35 OVias)

➔ Per las cuvridas da las vias chantunalas na ston las vischnancas pagar pli naginas contribuziuns.

Taxas per il diever general augmentà (art. 61 LVias ed art. 38 OVias)

➔ Per endrizzar piazzas da parcadi sin parcelas da las vias chantunalas ston ins pagar ina taxa. Er per parcar po il chantun incassar ina taxa en l'avegnir.

Impressum

Cuntegn: Uffizi da construcziun bassa dal Grischun. La reproducziun dals maletgs e dal text cun indicaziun da la funtauna è giavischada. Questa infurmaziun dal UCB sco er autras infurmaziuns davart temas stradals pon vegnir chargiadas giu sco PDF e stampadas sut www.tiefbauamt.gr.ch > Rumantsch > Documentaziun.

Il traffic da velo survegn dapli impurtanza